

Nota informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu
privire la susținerea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante,
create în Republica Moldova

Elaborarea proiectului în cauză a fost inițiată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) întru executarea prevederilor Legii nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, art. 31 alin. (2) din Legea nr. 50-XVI din 07 martie 2008 privind protecția invențiilor și prevederilor art.8 lit. e) din Legea nr.114 din 3 iulie 2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în temeiul cărora pentru realizarea funcțiilor și atribuțiilor sale AGEPI are dreptul să sprijine brevetarea în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante create în Republica Moldova conform procedurii aprobate de Guvern.

Sporirea capacităților de inovare ale instituțiilor de cercetare, ale centrelor universitare și ale mediului de afaceri prin încurajarea brevetării invențiilor în străinătate constituie un obiectiv important al Strategiei Naționale în domeniul proprietății intelectuale pînă în anul 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.880 din 22.11.2012, această sarcină fiind extrem de importantă pentru promovarea științei și inovării în Republica Moldova și încadrarea în circuitul inovațional mondial.

Realizarea obiectivului menționat presupune elaborarea *unui mecanism funcțional de susținere a procesului de brevetare*, care să asigure atât cadrul normativ/regulator, cât și resursele financiare necesare susținerii procesului de brevetare. De menționat că, brevetarea în străinătate este un proces extrem de complex și costisitor. Astfel, în mai multe țări activitatea de brevetare a invențiilor în străinătate este încurajată și susținută, inclusiv prin intervenția statului. Generalizarea experienței acumulate în diferite țări privind brevetarea invențiilor în străinătate impune următoarele concluzii:

- la nivel internațional nu există o schemă unică de sprijinire a brevetării în străinătate, fiind prezente diverse modalități și surse de constituire a fondurilor de asistență financiară;
- în majoritatea cazurilor, sprijinul este acordat întreprinderilor mici și mijlocii, instituțiilor de cercetare (persoanelor juridice);
- susținerea financiară, de obicei, se acordă post-factum, după obținerea brevetului sau după efectuarea de către solicitant a plăților respective pentru procedurile de obținere a protecției;

- în majoritatea cazurilor sprijinul financiar acoperă doar o parte din cheltuielile suportate pentru brevetare (de la 35% la 90%), care nu includ plățile pentru menținerea în vigoare a brevetelor;

- în ceea ce privește criteriile de selectare a invențiilor pentru brevetarea în străinătate, acestea cuprind, în cele mai multe cazuri, raportul de documentare pentru aprecierea brevetabilității invenției, precum și un studiu de fundamentare a oportunității brevetării în străinătate, cuprinzând, de exemplu, un studiu de piață cu prezentarea datelor privind existența interesului pentru obiectul de proprietate industrială respectiv în țările în care se preconizează implementarea acestuia, posibilitățile de producere și comercializare a invenției în țările în care se preconizează brevetarea, sursele de finanțare, contactele prestabilite cu companiile naționale sau străine interesate.

Prin urmare, în baza analizei diferitor modalități de susținere a brevetării în străinătate, precum și efectuării impactului regulator privind implementarea procedurii respective, ținând cont de situația existentă în Republica Moldova în acest domeniu, AGEPI *vine cu inițiativa de a promova un astfel de mecanism* prin proiectul respectiv al Regulamentului cu privire la susținerea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante create în Republica Moldova.

Din punct de vedere structural, proiectul este divizat în patru capitole, menite să reglementeze normele generale referitoare la susținerea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante create în Republica Moldova, modul de prezentare a cererilor de sprijin financiar, procedura de examinare și aprobare a cererilor de acordare a sprijinului financiar, precum și evidența utilizării mijloacelor financiare.

Sursele financiare alocate pentru susținerea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante se vor include în bugetul anual al AGEPI și se vor stabili la momentul aprobării acestuia.

Se propune acordarea sprijinului financiar întreprinderilor mici și mijlocii, organizațiilor din sfera științei și de cercetare/dezvoltare, care au solicitat eliberarea unui brevet de invenție/brevet pentru soi de plantă pe teritoriul Republicii Moldova, pentru acoperirea parțială a cheltuielilor suportate în vederea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante, în special, pentru achitarea taxei de depunere a cererii de brevet și/sau de examinare a cererii, a taxei de documentare și pentru efectuarea examinării tehnice a soiului de plantă, în funcție de etapa la care se află cererea. Acordarea sprijinului financiar se va efectua prin achitarea de către AGEPI a taxelor menționate urmare depunerii la AGEPI a actelor care dovedesc inițierea procedurii de brevetare în străinătate și a cererii de solicitare a sprijinului financiar în condițiile prescrise.

Deciziile privind acordarea sprijinului financiar urmează să fie luate de către o Comisie specială, regulamentul de funcționare și componența căreia vor fi aprobate prin ordinul Directorului General AGEPI.

În cazul în care Comisia va adopta o hotărâre pozitivă privind acordarea sprijinului financiar în vederea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante, AGEPI va transfera sumele pentru procedurile respective în contul oficiului de proprietate intelectuală care va efectua procedura de brevetare.

Totodată, în scopul evidenței și controlului sumelor alocate, solicitanții care au beneficiat de sprijin financiar din partea AGEPI pentru brevetarea în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante, vor prezenta la AGEPI copii ale hotărârilor adoptate de către oficiile de proprietate intelectuală privind examinarea cererilor de brevetare și copii ale brevetelor obținute cu suportul financiar al AGEPI.

Conform procedurii stabilite, proiectul a fost examinat și avizat de către Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Academia de Științe a Moldovei, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției, sugestiile și propunerile cărora au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

În contextul celor expuse, precum și ținând cont de faptul că mecanismul de susținere a brevetării în străinătate prezintă un element al infrastructurii proprietății intelectuale și al internaționalizării procesului inovațional, AGEPI consideră oportună promovarea proiectului actului normativ guvernamental respectiv.

**Octavian APOSTOL,
Director General al
Agenției de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală**